

agrupació excursionista atalaia

vilanova i la geltrú

CIRCULAR EXTRAORDINARIA

nadal 1968

A.E. TALAIA
BIBLIOTECA
ARXIU

Nadal i Reis

La Guirnalda

TINTORERIA
ALBA

Carrer Manuel Tomás, 14 - 16

Tel. 293 06 76

VILANOVA I LA GELTRU

rentats al sec

tenyits al vapor

prendes urgents
netejaes en 6 hores

es tenyeis pell

agrupació excursionista atalaia

FEDERADOS A:
federación catalana de montaña
federación catalana de esquí
comité de exploraciones subterráneas de cataluña
asociación española de camping i caravana

CARRER ANSELM CLAVE, 3 — TELEFON 293 12 57 — VILANOVA I LA GELTRU

CIRCULAR PER ALS SOCIS DESEMBRE DEL 1968

Pòrtic

Estem ja a les acaballes d'aquest any que ha estat força profitós en tots els sentits. Triomfs en marxés, rallyes, esquí, campaments, fotografia, actes culturals...

En el mes de gener és important de destacar que el Sr. Antoni Llurba ocupa la presidència de la Talaia. Al prendre el seu càrrec digué unes paraules com a estimul per a tota l'Entitat, fent destacar que es obra de tots.

S'ha format el GET 68 (Grup Espeleològic Talaia) que, iniciat per gent experimentada, ha donat un caire de seguretat als nous amants de les exploracions subterrànies.

Exit obtingut pel Curset Jovenil en quant a la formació de nova gent de tècnica excursionista. D'aquest Curset se n'ha després un Grup Jovenil que dona vida a l'Entitat.

La secció folklòrica, amb els seus associats, Amics de la Sardana, ha portat una bona tasca a favor de la nostra dansa. Es fa una audició cada mes... També s'ensenya a ballar-ne.

Entre els campaments; el de tardor, celebrat a l'Ermita de Lurdes, fou un gran èxit. Agrupa a gran quantitat de vilanovins. Se celebra: foc de camp, cross, sardanes, concurs fotogràfic.

Capítol apart, per la seva importància, el té el fet de l'homenatge al Mestre Pompeu Fabra amb la descoberta d'un monòlit.

Dins la tasca cultural s'hi inclou en tots els actes organitzats en motiu de Fabra: conferències, campament de tardor... A la circular han aparegut uns cursets de català. Per els començaments d'any nou tindran lloc, si Déu ho vol, unes classes de llengua catalana al nostre centre. S'han donat, també, xerrades de temes muntanyencs.

En quant a escalada, després d'un temps d'estar en l'anóimat, ha tornat a tenir aficionats. En marxes i rallyes els equips de la nostra Entitat han quedat en llocs primerencs.

Referent a esquí se celebraren uns campionats a La Molina amb força participació. Malgrat aquesta sortida, no se n'han fet gaires més, per manca de neu; esperem que la propera temporada en sigui més abundosa.

* * *

Tots aquests triomfs han servit per a solidificar el prestigi de la Talaia, tant en el sentit excursionista com en el sentit cultural. Estem joiosos pels nostres socis que han demostrat un amor a tot allò que és de la terra i dels homes. Sols ens resta encoratjar-nos per a preparar l'any vinent.

*La Junta de la A. E. Atalaia desitja a tots els seus
associats i amics un bon Nadal i joios Any 1969*

Asamblea General Ordinaria de Socios

Para el día 15 de Noviembre a las 10 horas en primera convocatoria y a las 10'30 en segunda convocatoria, se celebrará la asamblea General Ordinaria de Socios bajo la siguiente orden del día:

- 1.º— Lectura y aprobación del acta anterior.
- 2.º— Lectura de las actividades realizadas.
- 3.º— Lectura del estado de cuentas de la Entidad.
- 4.º— Ruegos y preguntas.

Rogamos a todos los socios que tengan la amabilidad de asistir a la reunión.

En aquesta circular col·laboren:

Marcel·li Ferrer, Joan Virella, Antoni Ferrer, Manuel García, Xavier García, Miquel Fortuny, Josep Blanes, Albert Tort, Josep Font, i les seccions d'Esquí, Muntanya, Cultura, Grup Espeleològic i Amics de la Sardana.

Agraïm la seva col·laboració.

President: Antoni Llurba, Secretari: Manuel Montoliu, Direcció Circular: Xavier Capdel

Participació de l'A. E. Atalaia en Marxes i «Rallyes»

X RALLYE D'ALTA MUNTANYA

Com cada any el Centre Excursionista de Catalunya organitzà el ja tradicional Rallye d'Alta Muntanya, amb el d'enquany, son ja deu els celebrats. Els participants d'aquests deu Rallyes han anat conequent les principals regions del Pirineu Oriental i Central amb cims com els Mauberge, Mont Valier, Biceberris, Forcadada, Mulleres, Vallivierna, Aneto, Maladeta i d'altres. Dic han anat conequent aquestes regions ja que per participar en un Rallye d'aquests, no hi ha prou amb estar preparat físicament, es gairabé igual d'important i necessari fer un bon estudi de la regió estudiant mapes i guies, escollir uns itineraris per sumar el màxim de punts però sempre tenint en compte que les dificultats no siguin superiors a les possibilitats de cada un dels tres components de l'equip, un cop ja sobre el terreny i durant el Rallye s'ha de reconèixer les valls, carenes i cims per orientar-se correctament i assolir els cims per els punts previstos, una equivocació en aquets moments, per molt ben preparat físicament que estigui un equip, fa perdre molt de temps amb els corresponents punts i amb la consegüent desmoralització.

El X Rallye es celebrà els dies 18, 19, 20 i 21 de Juliol a la regió de Viadós, amb la participació de 48 equips representant a les següents entitats excursionistes:

9 equips Unió Excursionista de Catalunya — Diferentes Delegacions.

4 equips Centre Excursionista de Catalunya — Barcelona.

4 equips Grupo Castellano de Montaña "Cumbres — Madrid.

4 equips Agrupació Excursionista Atalaia — Vilanova i la Geltrú.

3 equips Club Alpino Guadarrama — Madrid.

3 equips Agrupació Excursionista Muntanya — Barcelona.

3 equips Foment Excursionista de Barcelona — Barcelona.

3 equips Club Excursionista Pirinaic — Barcelona.

2 equips Agrupació Excursionista de Catalunya — Barcelona.

2 equips Secció Excursionista Ateneu Castellerenc — Castellar del Vallès.

2 equips Unió Excursionista de Vic — Vic.

2 equips Agrupació Excursionista Ginesta — Tarragona

1 equip Associació Excursionista La Salle de Gràcia — Barcelona.

1 equip Centre Excursionista Aguila de les Corts — Barcelona.

1 equip Centre Excursionista de Badalona — Badalona.

1 equip Secció Excursionista del Foment Martinenc — Barcelona.

1 equip Associació d'Alumnes de l'Escola de Maestria Industrial — Valls.

1 equip Secció de Muntanya del Club Esquí Puigmal — Barcelona.

1 equip Centre Gimnàstic Barcelonès — Barcelona.

Els 4 equips que representaren a la A. E. Atalaia estaban formats per: núm. 17 Josep Blanes, Pilar Melendez, Alvar Archilla; núm. 18 Antoni Llurba, Isidre Poch, Antoni Campillo; núm. 19 Lluís Daviu, Blanca Forgas, Antoni Carrasco; núm. 20 Marcel·lí Ferrer, M.ª Assumpta Baig, Josep Bruna.

El dijous 18 i després de saludar a tots els amics muntanyencs d'altres entitats, iniciem el Rallye amb sortida de Plan a les 5 de la tarda i amb les motxilles carregades de vitualles i equip per els 3 dies que durarà. Per bon camí i a bon pas, passem per San Juan, Hospital de Gistain i Granjas de Viadós, on a la vessant esquerra del riu Cinqueta de Agnes

Cruces hi ha el campament base per a les ascensions.

El divendres 19, ens despertem a les 4 per menjar una mica i prepararnos, ja que a dos quarts de cinc tenim la sortida. Fosc encara i amb llanterna a la mà remonem per un petit corriol fins a la cabana del Clot, (petita cabana de pastors situada on acaben els boscos i comencen els prats). El cel clareja i sembla que tindrem bon temps, després de creuar en sentit ascendent una tartera de pedra petita i desfeta, arribem a la primera neu del punt més baix de la gelera. El sol ja alt, escalfa les neus del Pic Gran Bachimala que veiem a N. O., no a nosaltres ja que el mateix pic de Posets al qual estem fent la nostra primera ascensió ens fa ombra. Avants de calçar-nos els grampons i aguantant el fred ja que vestim pantaló curt, aprofitem per esmorzar (si es pot dir esmorzar el fet de menjar una mica de llonganissa, unes ametlles i dues preses de xocolata), bebem aigua i omplim la cantimplora doncs durant el dia i per demunt dels cims i carenes poca en trobarem. Comencem a remontar per el fort i fred gel, no parlem, sols sentim el nostre respirar i el clàssic soroll dels grampons i piolet al clavar-se en el gel. Grimpem una petita cresta i ja enfilem la gelera Llit de Llardana, una de les poques del tipus "llengua" existents en el Pirineu, doncs la majoria son del tipus "cercle". Lentament pero amb seguretat i sempre per la gelera, arribem a la cresta N. del mateix pic de Posets, veiem el sol que ara ens escalfa de debó amb un cel ben blau i un temps esplèndid; seguim la cresta de pedra molt desfeta, amb direcció al S. i arribem al pic de Posets de 3.375 metres, on trovem els controls. Mentre aprofitem per menjar una mica, ens deleitem durant un quart d'hora de les magnífiques panoràmiques que des d'aquí es contemplen, Pic Arlaud i el Perdigüero al N. E., Aneto i Maladeta al E., la cresta Beraldi, Eriste al S. O. i el Mont Perdut i Vignemale al O.

El descens del pic de Posets el fem per la cara S. per intentar després l'ascensió al pic de Pavots (3.121 m.), evitem la cresta de Las Espadas perquè

ens sembla difícil per a la nostra tècnica i possibilitats, fem el descens per la dreta tartera primer i per la gelera després fins arribar a un petit estanyol, gelat encara, que hi ha sobre el llac Llardaneta; d'aquí remonem fins el coll de Pavots i amb pocs minuts som al pic del mateix nom. Després de les corresponents signatures en el control fem el descens d'aquest cim, ens trovem a un equip de companys de la nostra entitat que inicia l'ascensió, l'alegria es gran, naturalment, en saber que tot va bé, per ara. Voregem en direcció S. una petita cresta que baixa del Pavots, per enfilem seguidament el coll d'Eriste. En arribar a aquest coll observem que ens queda temps encara per intentar el pic de Tourets (3.007 m.), sense perdre temps, grimpem fins aquest cim i tot seguit iniciem el descens per la vall del Millares i arribem al campament amb alegria i la moral molt alta. Després que el servei mèdic cura les llagues dels peus de la M.ª Assumpta, ens preparem un bon sopar mentres comentem entre tots els companys els possibles itineraris de demà; seguidament, a dormir, per a recuperar forces.

El dissabte dia 20, escollim l'itinerari dels cims Peña Blanca (2.685 m.), Caouarere (2.980 m.) i Batoua (3.035 m.) ja que el dels cims Abeille i Gran Bachimala ens sembla difícil i ens fa una mica de por, aquesta es la veritat. L'ascensió al Peña Blanca es llarga pero suau i fàcil; des de aquest cim seguim la carena en direcció N. passant per el Puerto de la Madera. Des de aquí, arrenca una empinada cresta que després de una llarga grimpada ens deixa en el mateix pic de Caouarere. Fins ara no hi han hagut dificultats, però per arribar al Batoua em de posar més cura, doncs hi han tres petites pero delicades bretxes. Un cop en el cim del Batoua i com que creiem que ens sobrarà temps, estem una bona estona fruit del bon temps i les soledats de les crestes amb companyia dels simpàtics controls d'aquest cim. El descens per la cara S. E. es molt més entretingut del que ens pensavem, ja que a més de ser molt dret, la pedra es després amb gran perill per un mateix i per els companys.

Posem el màxim de cura i sortosament tot va bé; perdem molt de temps (també unes ulleres) que després hem de recuperar forçant la marxa al màxim tot seguint el curs del riu Cinqueta de la Pez aigües avall. De les 12 hores que disposavem per fer l'itinerari, arribem al campament un minut avans de que s'acabi el temps i ens comencin a descomptar punts.

L'últim dia, diumenge 21, per no perdre la bona puntuació aconseguida fins ara, escollim l'ascensió al pic de Monto (2.460 m.) que fem molt lentament ja que l'esforç dels dies anteriors es deixa sentir. El descens fins a Plan el fem amb els ulls posats en el rellotge, doncs per cada minut de retràs a l'arribada podem perdre una bona quantitat dels punts acumulats fins ara. Notem el cansament però la moral és forta, si depengués del cor correriem, però les cames ja no ens deixen. El sol apreta, però somniant amb el tiberi que ens menjarem a Plan, arribem a aquest poble (ja hauria pogut ser més aprop)! on hi ha l'arribada.

La classificació d'aquest Rallye ha sigut:

1.— Copa Centre Excursionista de Catalunya

2 equips de la Unió Excursionista de Catalunya, amb 495 punts.

2.— Copa del President del Centre Excursionista Catalunya

XXIII MARXA EXCURSIONISTE D'ORIENTACIÓ PER MUNTANYA

El pasat 20 d'octubre, dotze equips de la nostre Entitat participaren en aquesta cursa de muntanya organitzada pel C. E. Pirinenc. Haguèrem de matinar molt ja que Arbúcies es troba quelcom allunyat de Vilanova. Sortint a les 4'30 arribàrem prop de les 8 al parador del Coll de Ravell, lloc de sortida de la cursa.

El primer tram d'aquesta, fins a la bella ermita romànica de Sant Critòfor de Cerdans, semblava prometre una marxa sense gaires dificultats, però en arribar al coll del Pla de Palomeres es desencadenà una tal confusió que trastocà totalment l'itinerari a bona quantitat d'equips. Els

Equip del Club Alpino Guadarrama de Madrid amb 485 punts.

3.— Copa de la Secció de Muntanya del Centre Excursionista de Catalunya

4 equips de Club excursionista Pirenaic, Unió Excursionista Catalunya, Agrupació Excursionista Catalunya, Foment Excursionista Barcelona amb 440 punts.

4.— Trofeu Peña Guara-Copa Exma. Diputació de Barcelona

Equip de l'A. E. Atalaia format per M. Ferrer, M. A. Baig, J. Bruna, amb 429 punts.

5.— Copa Excm. Sr. Gobernador Civil de Barcelona - Federación Española de Montañismo

Equip Agrupació Excursionista Muntanya, amb 400 punts.

6.— Copa Excm. Diputación de Huesca

Equip de l'A. E. Atalaia format per A. Llurba, I. Poch, A. Campillo, amb 390 punts.

Fins a 34 equips classificats, l'últim d'ells amb 120 punts.

Sols ens queda pensar en el futur, sabem que hi ha gran quantitat de companys animats per a participar en el Rallye de l'any vinent. Anims! organitzarem algunes excursions amb pràctiques a les geleres, apunteu-vos a la fulla que posarem en el nostre local.

M. F. G.

nostres companys Hel·leni i González després d'una pèrdua considerable de temps cercant el camí ascendent al Turó de la Tremoleda, optaren per retirar-se. Blanca i Daviu que tenien el dorsal núm. 3, conclouren la marxa portant el fanalet vermell de la cua.

Des d'aquest celebre turó que ocasionà aquests daltabaixos, anàrem seguint un itinerari que faldejava les estribacions orientals del Montseny per sota de Sant Marçal i les Agudes, voltant la capçalera de la Riera Gran o d'Arbúcies. Cridà l'atenció dels marxadors l'escandalosa abundància de castanyes que alfombraven el camí que seguíem. No cal dir que cadascú en feu la seva provisió. Algún les agafava amb la punxeguda càpsula

i tot. ¡Al preu que van al capdamunt de la Rambla!

La cursa proseguí sense incidències i poguérem delectar-nos en la contemplació del paisatge d'aquelles muntanyes poblades d'una espessa vegetació en la que es barregen els castanyers amb les alsines i els pins amb els abets. Dinàrem a la masia de la Cortinoia on trobarem la muller d'en Marcel·lí amb llur filllet, el nostre associat més tendre, el qual ja

s'havia fet popular entre els organitzadors de la cursa i visitants que acudiren al control de descans. Continuant l'itinerari, acabà finalment al Molí de les Pipes, (un despistat preguntà si en venien) on l'organització ens entregà un segon mapa amb les esmenes oportunes i una petita guia monogràfica dels contorns, treball molt acurat i de gran mèrit que honora al C. E. Pirinenc i als realitzadors de la cursa particularment.

Puntuació obtinguda pels equips de l'A. E. Atalaia

LLOC	PUNTS	EQUIP	DORSAL
7	13	J. Forgas - M. Massó	100
19	21	J. Ferré - A. Ruiz	119
25	22	Marcel·lí F. - X. X.	148
32	25	A. Bayo - Montse G	159
51	34	Silvia F. - J. Virella	67
106	64	M. Prats - Montané	9
109	68	I. Poch - P. Bruna	95
115	75	Jani F. - M. ^a Carme B.	87
117	79	R. Artigas - M. ^a Assumpta B.	149
118	82	A. Campillo - J. Martí	92
120	132	Blanca F. - Ll. Daviu	3

Per entitats l'A. E. Atalaia abtingué el quart lloc, amb 59 punts.

J. V. B.

Col·laboració Poètica

Veient néixer el sol

Què em diuen els arbres a mi
quan miro per entre els vidres
i m'asec al terra gris
ornat per herbes mig verdes?
Vaig caminant amb pas lent
cap al roure de forta soca
mentre el sol s'aixeca calent
i al voltant crida una roca.
M'assec i el sol es filtra
per entre les espesses fulles
i m'arriba un raig de llum
que als ulls fa pampallugues.
M'estiro i somnio
en aquelles persones
que veient néixer el sol
es perden per estones.
Què bonic és llevar-se d'hora
i veura cada dia
com els raigs del sol

omplen tota una vida!
Mentre a la vora dels arbres
les flors són alleujades
pel meu respir, que ensuma
aquelles passions enfonsades.
Al roure arriba un llenyador
que amb la destal l'escapça
i no té un xic de compassió
en estroncar un símbol.
Ell va tallant; jo, adormit,
m'adono que va acabant;
no s'hi ha fixat, m'ha a xafat
i en mi tot són plors i gemecs.
En un bell matí d'estiu
s'han mort dues vides;
un roure i un noi joliu
i s'han dit adéu molt junts.

X.

Activitats G. E. T. 68

LES TRIFULGUES D'UN NOU DESCOBRIMENT

Al Mas Ramon, Partida de Mas Joliu, finals del terme de Vilanova i prop dels Sis Camins s'hi trobà, tot fent un pou, una deu d'aigua, subterrània.

El fet és que buscant el líquid, ajudats per un radioestesista que senyalà el lloc precís, començaren el pou amb màquina trepanadora. La sort o la desgràcia volgué que se'ls trenqués el trepán, i quedà a baix, per la qual cosa hagueren de baixar a buscar-lo. Mentre realitzaven aquesta operació, un del pouetaires que hi baixà, s'adonà que havien traspasat una cavitat natural, aproximadament a mig pou. Avisà els de superfície i s'hi endinsà, recorregué cert tros, veient que era llarg i tenia ramificacions. Va demanar a la superfície un martell i un sac i el pujà plé d'estalegmites trencades a cops de martell, d'un blanc puríssim, "candeles" en deia ell, i deia que n'hi havia moltes més.

La cosa s'escampà i arribà a les nostres orelles. Amb l'ajut d'un fotògraf volien baixar-hi i fer-ne unes fotografies. Aquest fotògraf ens digué a nosaltres si volíem pendre-hi part, i ens hi presentàrem un diumenge al matí per tal de fer-hi les fotografies, explorar-ho, veure'n el desenvolupament i fer-ne un croquis o la topografia, amb un petit estudi. Allà trobarem l'amo de la finca i, per tant, del pou, i... quina no fou la nostra sorpresa en veure que aquest senyor, molt dissimuladament, posava tota mena d'impediments, "que tenia por..." Miraba de guanyar temps. De qué tenia por? Ens imaginem aquesta mena de por. Intentem d'arreglar les coses per tal de tornar-hi el proper diumenge. Haguérem de fer un paper per tal d'eximir-lo d'algun percanç nostre i perquè tingués a bé de deixar-nos-hi entrar.

Sorpresa final. El proper dissabte vigília de la devallada, ja tot arreglat, ens arribà la notícia que havien trobat l'aigua i els envaïa el pou fins a més de mig per

sobre la caverna. La quantitat d'aigua era gran. Sols ens restà felicitar a aquest senyor, des d'aquestes línies, per la seva sort de trobar aigua. Així podrà regar la finca y també assortir del preuat líquid al necessitat. Es un acte digne de lloança fer pous i trobar aigua.

A nosaltres, l'estudi se'n anar en orris, i també la il·lusió de visitar una cavitat verge, amb la seguretat que les nostres conclusions possiblement li haurien fet servei. Esperem que una altra vegada la sort ens faciliti trobar un senyor aimant de la natura i no tingui cap mena de recança en deixar-nos veure una cavitat verge. Si al menys l'hagués visitat ell!

No és pas aquest el primer exemple de cavitats als pous dels voltants de Vilanova. Tenim notícia d'altres. A la Masia del Pau de l'Hostal, a la Sínia d'En Rossell (tapiat), aquesta del Mas Ramon, a Can Barretasso de Cunit i altre a Cubelles, en vies d'exploració.

AVENC DE LES FULLES

Nova cavitat descoberta prop de Vilanova. En el butlletí de setembre, de la U. E. C. del S. I. R. E., del present any, a la plana 133 trobem aquesta notícia: "S'ha descobert a Vilanova i la Geltrú una cavitat de 6 m. de fondària, amb possible continuació..." Ens assabentem per mirar de localitzar-la i pel que es veu és un dels "forats" que els pescadors coneixen amb el nom de "bufadors" de la Punta Llarga, entre la platja de Belis i el Fogó de Pillo o Xalet de la Sal.

III CAMPAMENT ESPELEOLOGIC DE CATALUNYA

De nou, al Campament Espeleològic, aquest any celebrat a la Serra de Guara, Bastaràs, Osca. Sembla que la decisió presa de fer-lo defora de Catalunya els impulsà el motiu que aquesta regió ha estat explorada per espeleòlegs catalans a partir del 1966 en què el Centre Excursionista de Badalona ens donà les primeres notícies de la Serra de Guara.

De la nostra Entitat hi acudiren 7 components i l'assistència tingué gran accep-

Alquiler
de
Fincas, Pisos,
Locales Comerciales,
etc.

Plaza 18 de Julio

Villanueva y Geltrú

Gonell

SASTRE

VILANOVA I LA GELTRU

tació, sense restar en importància la dels altres grups, organitzat amb cura per l'E. R. E. del C. E. C. que ho ha vingut fent fins ara am anhel i constància.

El lloc de celebració és àrid i mig abandonat dels seus habitants, ric en cavitats de certa importància com és el Soléncio de Bastarás. L'exploració no va ésser total, degut al fet que els del C. E. de Badalona encara la tenen en exploració i hi treballen des de l'any 1966 i en el seu últim "Cavernes" ens en parlen extensament inclòint-hi un gros planell dels sectors topografiats. Aquesta cavitat té un recorregut de 7 km. i quelcom més sense haver arribat al final encara, cosa que miren de fer en les seves contínues exploracions que revesteixen certa perillositat en cas de tormentes així com també els desgels, a la primavera. Pel seu interior s'escorra un riu subterrani que en èpoques calmades quasi bé no es nota, però que a les crescudes dels fenòmens atmosfèrics envaeix tota la cavitat, arribant a formar la sortida del riu a l'exterior. Aquestes es denoten en el seu in-

terior per l'empremta deixada a les parets així com la formació de llacs que després en la secada van desapareixent, altres no desapareixen del tot i barren el pas. Hom ha d'utilitzar bots neumàtics per poder seguir l'exploració.

També destaquen en importància —en aquests voltants— les cavitats de la Grallera de Guara, la de Sta. Cília, la de Morrano, la de Chávez i altres. Aquesta última és l'antiga sorgència del Soléncio de Bastarás avui fossilitzada i cegada i és curiosa la seva sortida per l'anfiteatre que formà davant seu, donant amplada a la vall.

El motiu d'aquest campament, ademés de la Reunió General d'Espeleòlegs fou incrementat per experimentació d'un Congrés d'Espeleologia així com per la informació d'activitats de grups, amb projecció de diapositives de grups exploradors d'altres zones noves i en particular de l'estranger. Esperem que vagi tot per bon camí i doni a l'espeleologia catalana autonomia dintre de l'espeleologia peninsular.

A. F.

El nostre grup, en l'actualitat i des de fa tres mesos, està fent una campanya espeleològica al terme de Pontons, amb el propòsit de catalogar les cavitats del sector. Oferim en aquest butlletí, una de les cavitats, que podrien classificar d'interessant.

COVES DEL GARROFET.— El cingle Mas i Coves del Garrofet és un conjunt de la comarca de l'Alt Camp. S'ha d'arribar fins al Mas del Garrofet, on es pot anar perfectament amb cotxe des de la carretera que va de Pontons al Pla de Manlleu. La cova es troba en les cingles que hi ha a l'O. de la casa, al peu de la cinglera del mateix nom, que actualment és fàcil de trobar doncs hi ha un senderol que hi mena, tot ben marcat amb senyals de pintura, possiblement pel G. I. E. Tant a l'entrada com a l'interior hi ha molts noms. La boca de l'entrada és orientada al N. N. E.

GEOLOGIA.— Aquesta cavitat és oberta a les roques calisses del Muschelkalk de l'era Secundària.

ESPELEOGENESIS.— Es el típic Xu-

clador. Abans era tota una mateixa sala. L'acció de l'aigua ha transformat l'espai buit en unes grans barreres estalacmítiques, les quals formen sales. Se'n poden comptar fins a cinc. Es curiós d'observar les seves temperatures:

Dia 1-9-1968. El Cel està lleugerament cobert per uns Alts Cúmulus.

A les 10 h. la temperatura exterior és de 19°; a la Sala central és de 12°; a la Sala final és de 10°.

Dia 8-9-1968. Els núvols tapen el sol.

A les 9'30 h. la temperatura exterior és de 20°; a la Sala central és de 15°; a la Sala final és de 12°.

Dia 3-11-1968. La cova està molt més humida i mullada ja que aquests dies ha plogut molt.

A les 12 la temperatura exterior és de 8°; a la Sala central és de 13°; a la Sala final és de 12°.

Com hem dit abans, si observeu les temperatures veureu que el temps, ha fet diversos canvis però a l'interior de la cova sembla que sempre sigui igual a pesar dels canvis atmosfèrics.

M. GARCIA

Amics de la sardana

La sardana, bellesa total

La Música —i amb ella, la dansa i la poesia— és l'art per excel·lència, el més pur, el més humà i, a la vegada, el que ens aixeca de tal manera que ens converteix amb una branca creadora de la mateixa divinitat. Tothom coneix la importància, la transcendència de la música en el concert dels pobles. Es un llenguatge que no necessita intèrprets, que arriba al fons del negre y del blanc, dels habitants dels Pols i dels de l'Equador, en quant son humans i fills de la terra. Però així com Déu ha permès aquesta gran Torre de Babel que és el món amb els innumbrables parlars dels seus moradors, així també ha volgut que cada pedaç, que són els pobles que el formen, tinguessin una manera particular d'expressar-se musicalment, que fos un reflexe íntim de cadascun d'ells i de la seva manera d'ésser.

Enmig, doncs, d'un món on hi ha les més variades formes musicals —i la prova la tenim a Espanya amb la diversitat de conceptes musicals com hi ha— ha nascut el refilar de la tenora i de la tiple i el contrapunt del flabiol: la sardana, la bella dansa nostra, que ens eixampla el cor i que ens il·lusiona, i que com la manyaga de l'enamorada ajuda a estimar-nos un xic més cada dia.

Si concedim tanta importància a la música en sí, llenguatge internacional sense paraules, com no en donarem també, i amb escreix, a la sardana, que és, al cap i a la fi, el llenguatge espiritual de la nostra ànima? Si, com diu el gran Menéndez i Pelayo "el verb humà és resplendor de la paraula divina", com no en serà més encara la música, que és verb humà i diví alhora?

La dansa és l'expressió plàstica de la fantasia. En cap altra activitat humana es mostren tan evidents els valors del temps i de l'espai. El dansari correspon a una astronomia humana que ens assenyalava el cànon, el ritme i l'esplendor d'un cos dins una òrbita. La dansa arriba a constituir una obra d'art per ella mateixa i una

activitat de creació personal, que podem situar equidistant entre la música i la poesia. La dansa converteix en concret allò abstracte, i aplica al moviment humà tot un metro, un ritme i una rima. Ha de perdre la seva pròpia realitat per fondre's en un cos, i convertir-se, així, de so en moviment. Aquest és l'instant sublim en el qual la música deixa d'oir-se per a veure's. El dansari no arriba al seu objectiu sinó quan aconsegueix que la música deixi d'ésser acompanyament. L'emoció no ha de venir per l'orella, sinó pels ulls. Per ella flotem més que no pas volem.

La propietat de l'art de dansar —l'art més estimat dels déus dels hel·lènics— és la d'imposar l'absència. Una absència completa, una absorció total, a fi de realitzar allò que parla la música, fent-ho imatge vivent. Per això els narcisistes no dansen, perquè tenen por de perdre la seva "personalitat", tantes vegades admirada davant el mirall de l'aigua quieta del llac; no són capaços de sentir-se foscos, anorreats per la flama viva en què es converteix cada ballador, quan, empès per l'emoció, abrandat pel sant entusiasme, es converteix, cada un d'ells, en encarnació viva del moviment, del so i de la paraula.

La dansa és un himne que es canta a ell mateix el que acciona. El més petit i lleu moviment de la persona és pura dansa. Potser no és ben bé així, però la realitat és que els moviments de la dansa no són altre cosa que una exteriorització, una exageració —podríem dir— dels que fem en la vida normal, en el més insignificant moviment. Ella no és altra cosa que la imatge d'un moviment ideal, net, precís, sense brusquetats.

I la poesia, quina cosa millor, més gran, més dolça! Es com un violí que ens teixeix melodies i filigranes delicioses. Quantes vegades, allò que tenim en el nostre interior, i a flor de llavis, que no sabem treure amb mots parlats, obtenim que ella ens ho digui amb caliu, per

nosaltres transmetre-ho a l'objecte estimat, demostrant que la sensibilitat del cor, expressada per la música, val molt més que el floreig de les paraules! Quin canvi tan diferent si ho comparem amb la poesia exòtica del ball que ens ha llegat a última hora aquest segle, on no trobem una paraula sentida, humana, de tan artificial que és, on és cantat el més sant de la vida que és l'amor, de la mateixa manera que es parla de l'instint animal d'una parella de feres de la jungla.

Mireu-la la sardana! Tota respira amor, sí, però el més pur i elevat. Ací s'hi canten els amors tots: l'amor a Déu, l'amor abnegat de la mare, l'amor dels enamorats, el dels pastors i muntanyencs, l'amor de la parella que arriba a la nit de nubis, sense necessitat de paraules afrodisiàques, ací l'amor alegroi dels qui salten i brinquen perquè se saben junts, i allà l'amor trist i apenat d'aquell a qui no resta cap esperança de retrobar aquella que fou el motiu del batec del seu cor. L'amor, en fi, vers aquesta terra, tros vivent de la nostra Pàtria total.

Fins i tot amb els temes més puerils, més insignificants, la Sardana hi teixeix la lírica més emocionada i més formosa. Unes fulles seques, unes neus que es fonen, un voleiar d'ocells, el florir dels ametllers, la posta del sol, tot aixó, que és vida i és neguit, té una encarnació bellíssima en la sardana, com si es tractés del tema fonamental. La sardana ens apropa i ens fa assaborir les salabors de la marinada, les remors de la boscúria, els tocs d'oració i de feste, l'esquellaig de ramats i sentors de cançons entonades a la vora del breçol i al caliu de la llar.

Per aixó, per aquesta unitat i totalitat, en quant a sentiment, expressió i forma —música, dansa i poesia— la sardana és la dansa perfecta. Per a nosaltres que la capim i amb la qual ens gronxem com un record del breçol dels primers dies, i per als qui no essent catalans hi veuen el puntal més ferm de l'estètica, i hi comprenen aquest alè de vida que és el que en dóna a la sardana.

E. C.

ESTAT DE CONTES CORRESPONENT AL ANY 1968

Saldo en 31-12-67	12.788'10 Ptes.
Entrades per quotes Gener- Octubre	37.153'— Ptes.
Entrades per postulacions	1.597'— Ptes.
	51.538'10 Ptes.

SORTIDES

Per adicions Gen.-Nov.	39.645'25 Ptes.
Compra material	205'50 Ptes.
	39.850'75 Ptas.
Entrades	51.538'10 Ptes.
Sortides	39.850'75 Ptes.
	11.687'35 Ptes.

SITUACIO DE SOCIS

379 de 10'— Ptes. mensuals	
22 de 25'— Ptes. mensuals	
11 de 10 Ptes. anyals.	
412 total de socis en el mes de novembre.	

AUDICIO DE SARDANES

Tr.i drà lloc el dia 26 de Desembre, Festa de Sant Esteve, a la Plaça del 18 de Juliol, al migdia, a càrrec de la Cobla Sitgetana.

Amic excursionista de l'A. E. ATALAIÀ:
Col.labora a la divulgació de la nostra dansa, fent-te dels "Amics de la Sardana". Excursionisme i sardanisme són dues mostres d'una vitalitat personal i col·lectiva.

T'esperem!

* * *

Durant aquest any 1968, "Amics de la Sardana" ha organitzat tretze audicions a càrrec de les cobles "Sitgetana", "Melodia", "La Principal de Gràcia", "La Principal del Llobregat", una en col.laboració de la Caixa d'Estalvis del Penedès en ocasió de la Diada de Sant Jordi i una altra en col.laboració de la Penya Motorista, en ocasió de la Festa de Sant Cristòfor. Les audicions s'han celebrat a la plaça de la vila. La del Campament de tardor se celebrà a l'Ermita de Lurdes.

El Campament de Tardor en DADES

El Campament d'enguany ha estat potser el més nodrit tant en participació com a qualitat. Poden donar-se per satisfets els qui hi esmerçaren temps i esforços, a fi que aquest fos de l'agrat de tothom.

El cens del Campament no pot donar-se amb massa exactitud, però es van comptar 80 tendes amb 310 acampadors, apart d'altres assistents que vingueren a veure el Foc de Camp, o a passar el diumenge a l'ermita.

Al sopar de germanor hi participaren 53 comensals. Les actuacions al Foc de Camp, van ésser més o menys les següents: (perdoneu si ens deixem alguna)

Obertura amb parlament del nostre President.

Cançons de 4 vaillets dirigits per en Magí Aranda.

Cançons pel conjunt "Els rebeldes".

CLASSIFICACIO PUJADA A L'ATALAIA

1.— Joan Ramon Gàlvez	5' 21"
2.— Rafel Dichós	5' 50"
3.— Xavier Callao	6' 18"
4.— Antoni Martínez	7' 07"
5.— Xavier Simón	7' 42"
6.— Manuel Cañabate	7' 45"
7.— Santiago Carrillo	7' 46"
8.— Alfred Simón	7' 50"
9.— Jaume Miró	8' 04"
10.— Carles Gómez	8' 22"
11.— Joan Toledano	8' 38"
12.— Agustí Pujadas	8' 41"
13.— Antoni Dichós	8' 41"
14.— Narcís Falguera	8' 54"
15.— Joan Núñez	8' 57"
16.— Xavier Pallarés	9' 02"
17.— Andreu Dichós	9' 05"
18.— Ernest Noya	10' 09"
19.— Joan Acuña	11' 40"

CLASSIFICACIO JOVENIL

1.— Narcís Falguera	39' 55"
2.— Andreu Dichós	40' 54"

Els viatges van ésser a càrrec de "Transports Monasterio" que va posar a la nostra disposició dos magnífics autobusos. La Cobla Sitgetana va encarregar-se de l'audició de Sardanes, patrocinades

Prat i Andreu amb 80 xistes ràpits.

Francesc Prat en un fragment de "Terra baixa".

Grup Roca de Gavà en "Barberia Moderna".

Representació còmica del Grup Jovenivol de l'Atalaia.

Vilafranquins i Gavanencs en el "Pilar de quatre".

Grup "Els Desafinats" amb les seves cançons.

Consol Casajoana, Jaume Arnella, Josep Molí i Angel Ciriza del Grup de Folk de Barcelona, engrescaren el públic amb les seves cançons.

Y la gran actuació dels "Cantaires Muntanyencs" del C. E. de Gràcia.

Al matí del diumenge el Cros-Country, donà els següents resultats:

CLASSIFICACIO GENERAL

1.— Joan Ramon Gàlvez	31' 50"
2.— Xavier Callao	32' 25"
3.— Rafel Dichós	33' 00"
4.— Antoni Martínez	34' 10"
5.— Manuel Cañabate	35' 50"
6.— Alfred Simón	36' 05"
7.— Xavier Simón	36' 50"
8.— Santiago Carrillo	37' 30"
9.— Agustí Pujadas	38' 35"
10.— Joan Toledano	38' 40"
11.— Jaume Miró	39' 14"
12.— Narcís Falguera	39' 55"
13.— Andreu Dichós	40' 54"
14.— Antoni Dichós	40' 55"
15.— Joan Núñez	41' 30"
16.— Carles Gómez	42' 27"
17.— Xavier Pallarés	43' 40"
18.— Ernest Noya	49' 45"
19.— Joan Acuña	59' 36"

per la Caixa d'Estalvis del Penedès. La Missa fou celebrada per mosen Artur Arruga, Escolapi, amb l'acompanyament dels "Cantaires Muntanyencs" del C. E. de Gràcia.

El monòlit dedicat a Pompeu Fabra que dies abans havia estat transportat al lloc on es ara, per una màquina excavadora, pesava prop dels 3.000 kg. va ésser gravada per un operari de "Marbreria Tarraço" (?). La conferència de descobriment del monòlit va ésser a càrrec d'Alfred Badia, professor del C. I. C. F. i col·laborador de "Serra d'Or". El concurs fotogràfic, per irregularitats de la votació popular, va ésser decidit per un delegat de cadascuna de les entitats assistents i va donar el següent veredict:

- 1.— Josep Blanes, de Vilanova
- 2.— Francesc Prat, de Vilanova
- 3.— Vicens Agustí, de Gavà

Una activitat fora de programa va ésser la lluita a corda entre solters i casats de Vilafranca, Gavà i Vilanova, que amb molta expectació va finalitzar amb un empat a desfer al proper Campament.

Per la tarda, tres carreres de sacs per la mainada, dues trencades d'olla, un concurs d'estirar corda i una bona xocolatada va fer les delícies dels petits... i dels grans. Mentrestant, els representants de les entitats penedesenques prenen l'acord de fer el III Campament del Penedès sota l'organització del C. E. ROCA de Gavà.

Amb càrrec específic, portaren l'orga-

nització els companys següents: Prats, per les sardanes; tendes i material, a càrrec d'en Campillo i Ruiz; en Capdet portà la tasca de la venda de llibres i l'Homenatge a Pompeu Fabra; la Secció d'Atletisme del Patronat d'Esports de Vilanova amb l'assessorament d'en Granell portaren a cap el Cross-Country; Candela s'encarregà del Concurs fotogràfic, mentre que també Granell va organitzar el Sopar de Germanor. De l'aparcament se'n va cuidar en Fuster i la caixa dels diners la va portar en Montoliu. El Foc de Camp i els jocs infantils van ésser portats per en Blanes, al mateix temps que feia de Cap de Campament. Altres membres de la Junta Directiva i alguns amics es van donar un cop de ma, quan va ésser necessari. El masover de la finca posà a la venda els refrescos de Coca-Cola, mentrestant que aquesta entitat comercial ens facilitava l'equip d'altaveus. Els banderins foren realitzats per la Casa Rispa de Barcelona, i els programes del Campament publicats per gentilesa de Vanguard, S. A. i Tintoreria Albà.

Així ha estat el Campament des del punt de vista estadístic. Desitgem que l'any vinent, sigui encara millor per tal d'enaltir al màxim la nostra entitat.

J. B.

Secció d'Esquí - Activitats 1968-69

En el proper dissabte, dia 14, a les 10'30 de la nit farem la festa anual d'entrada a la neu, amb una projecció de cinema de diferents temes. El dia 15, a les 6 de la tarda, tindrà lloc el tradicional ball.

Durant els mesos de febrer i març hi haurà els campionats d'esquí masculins, femenins i principiants.

La secció demana la participació de tots els seus associats a la travessa Núria-Setcases i Rallye d'Esquí.

Si el temps ens ho permet, i no ens manca la neu, farem unes proves de nova modalitat als Rasos de Peguera.

En els propers circulars donarem més detalls d'aquestes activitats.

* * *

Les quotes de lloguer de material seran les mateixes de la temporada passada.

En cas d'accident les reparacions aniran a càrrec del soci llogater.

Les excursions amb autocar hauran d'ésser pagades amb cinc dies d'anticipació.

President: Jesús Santacana.

Secretari: Xavier Salleres.

Material: Antoni Penna.

Castells de la Comarca de Garraf

Castell de Sant Esteve de Castellet - Castell de Cubelles
Castell de Ribes - Castell de Sitges - Castell de la Geltrú

Si el que dona més caràcter de fortalesa en els castells roquers és el lloc de roca en què s'assenten, bé pot dir-se que la comarca de Garraf té el seu millor castell a ran d'un llac, en la seva gegantina penyalada. Vuit municipis entren en la rodalia i són varis els castells a citar. Comencem pel de Castellet, on hi ha les runes del castell de Sant Esteve, de tipus marcadament feudal.

Historiadors de les lluites dels remenses contra el feudalisme, adjudiquen un castell poderós a Cubelles, entre els segles XIII i XV. L'escut del poble presenta un castell com a emblema del que encara subsisteix.

Així mateix se sap que Sant Pere de Ribes tenia castell, car entre els anys 937 i 950, Wilara, bisbe de Barcelona, va comprar i fer adobar el castell de Ribes.

Vives, successor d'aquell a 6 de maig de 990, concedí franqueses als moradors del poble. L'any 1131, el bisbe Sant Olguer va donar el castell en feu a Arnau de Ribes, i l'any 1333 Alfons IV d'Aragó atorgà Carta-pobla als seus habitants. Després desapareix tot rastre del castell, quedant-ne únicament avui dia una torre rodona.

De Sitges es coneix l'existència d'un castell, que va passar per diverses jurisdiccions, fins anar a parar a la Seu de Barcelona, a la qual el vengué Joan I, l'any 1390 per 55.000 sous de moneda barcelonesa. Es possible que fos enderrocat quan Sitges fou assetjada per tropes castellanes i passada la vila a sang i foc, durant l'alçament de Catalunya contra Felip IV.

En compensació de castells vivents, la comarca de Garraf té el magestuós castell de la Geltrú a Vilanova i la Geltrú, restaurat en el curs del primer quart del present segle. Avui sembla un castell nou

de trinca, gràcies a una acurada restauració. La part primitiva de la magnífica fortalesa, fou bastida al segle XII. Figurava en ella la torre romànica de planta rectangular, amb murs adobats, situada a la part NE. i un dels elements més antics de l'arquitectura civil catalana a l'Edat Mitjana. En segles posteriors va completar-se el castell; al XIII corresponen murs i finestrals de l'ala. XIV i XV, nombroses arcades de planta baixa, constituint un ample espai cobert a l'entorn del pati, típica singularitat del castell, que permetria recollir grans munions de gent, lliure d'intempèries; al segle XVII vàries generacions portaren a terme la fàbrica general del castell.

Els documents proven l'existència de castell i terme de La Geltrú anteriorment a la Vilanova. L'any 1259, el rei Jaume I ordena als veïns de Cubelles que ajudin al senyor de la Geltrú en la defensa del castell, i la carta-pobla de fundació de Vilanova, si bé és promulgada pel mateix rei fou feta l'any 1274, de manera que Vilanova és com una filla de la Geltrú. Senyors del castell ho foren diverses famílies; els Manresa, els Olzinelles, els Sanahuja, els Alemany i els Santjust.

En 1309, en temps de Jaume II, el senyor de la Geltrú pren part en el setge d'Almeria; en 1335, l'infant Pere, lloctinent general d'Alfons II, distingeix amb el favor reial a Raimond de Manresa, castlar del castell, en agraïment de serveis pretats pel poble vassall i llurs predecessors. A finals del segle XV, Jaume de La Geltrú fou gran mestre de l'Ordre del Temple. La restauració resulta bastant respectuosa amb el passat, encara que servint necessitats presents, que avui són acollides pel vell monument de La Geltrú.

M. FORTUNY

Els «Segarretes»

Camí d'Olivella travessem el poble de Ribes. Dalt el barri del Palou veiem acampats una tribu de gitanos els quals han substituït l'antiga tartrana o carro per una més actual furgoneta de motor d'explosió. El vehicle de tracció mecànica, igualment com el primitiu de tracció animal, està farcit de maletes, cistellots i fardells. El sistema comunitari d'aquesta raça distribuïda en clans familiars no resulta alterat pels avanços del progrés.

Algú ens diu amb sornegueria: —"Son "segarretes" motoritzats". Aquesta denominació ens fa pensar en uns temps en que les poblacions del Penedès i Garraf durant la temporada de la verema eren invadides pacíficament per uns estols procedents generalment de la comarca de la Segarra —d'on venia el nom de "segarretes"— i que acudien a guanyar-se uns diners en les feines de la collita del raïm. Els recursos naturals de la seva terra no els donava prou per a alimentar les nombroses boques que demanaven menjar, veint-se precisats a traslladar-se, fent llargues caminades, als llocs on feien falta braços per a feines temporeres.

A la nostra comarca els ceps arrelaven en llocs on avui ens sembla impossible. Veiem antigues feixes de cultiu quasi als cims de l'Aliga, del Montgrós i de la Mola, a les semi-desèrtiques zones del massís, prop de la Pleta i la Vall de Joan. El raïm creixia ufanós i la verema donava feina a molta gent durant unes setmanes. A Vilanova els veremadors forasters eren allotjats, si no trobaven hostatge a les masies, al castell de la Geltrú, llavors un casalot molt maltractat i que era en- sems presó municipal. Les contractacions s'efectuaven a la Plaça Llarga, llogant generalment als homes per colles que ja venien formades des del seu poble. Molts grups ja quedaven emparaulats d'un any a l'altre.

Al finalitzar el segle caigué sobre la comarca la plaga de la fil·loxera que destruí totes les vinyes obligant a una replantació amb empelts americans que no han pogut igualar ja mai més el rendiment

que donaven els ceps del país. Aquesta crisi vinícola tallà per sempre la visita anual dels nodrits contingents segarrencs privant-los d'una font d'ingrés, fet que segurament accelerà la forta emigració que ja sofria llur comarca. ¡Quantes masies de muntanya hem vist abandonades y caient a trossos, entremig de les ruïnes de les quals s'aixeca dreta la barra roscada d'una vella premsa de ferro, mut i rovellat testimoni de l'existència d'unes generoses vinyes que se n'anaren en orri!

La comarca de la Segarra continua sotmesa encara avui dia a un greu percentatge d'emigració. En la dècada 1950-60 la població total de la comarca disminuï un 8'9 per cent. Tan sols les poblacions de Cervera, Guissona i Torà han experimentat minsos augments. Actualment però els segarrencs nodreixen els grups d'immigrants que son atrets cap als nuclis industrials de la regió.

Solament els gitanos amb les seves tradicionals costums de vida nómada i de no lligar-se a un treball fix, acudeixen avui dia —tal com avans ho feien els "segarretes"— a les feines de la verema, collita d'olives, ametlles i altres productes de la terra, tasques que els ocupa solament un temps limitat. I es que la majoria de la gent "calé" considera que el acudir a treballar diàriament al toc d'una sirena es un nou sistema d'esclavatge que atenta a llur punt de vista sobre la llibertat de l'individu. Per aixó molts es dediquen al comerç del bestiar o dels teixits, ocupacions ambulants que s'adapten més a la seva idiosincràsia de la vida lliure, reminiscència del seu nomadisme tradicional.

En oposat contrats veiem aquets dies, llargs trens camí de la frontera transportant veremadors de diverses regions espanyoles que van a collir el raïm a la veïna nació francesa. El treball temporer encara es ineludible per a molta gent que voldrien contar amb una situació laboral i un sou assegurats.

J. VIRELLA

Localismes

Tot localisme és pernicios. Hi ha qui aprecia sols un fragment de la llar on viu, qui estima només uns determinats parents de la família. Són exageracions que no condueixen a res. Són visions miopes, alterades. Són deformacions. Els compartiments estancs no compten en la vida.

Així mateix passa amb l'amor al llogaret, a la vila, a la ciutat on un ha nascut. Qualsevol pedra mereix per al qui sofreix d'aquest mal una mena de veneració exagerada. Un carreró tot escaint i romàntic, amb llum de gas, és objecte de la seva idolatria. Els homes que en aquell clot han nascut i s'han distingit una mica són tinguts pels més grans del món.

Aquest home està entaforat allí dins i en pateix un enamorament tal que l'impossibilita de tenir uns amors més alts, més nobles, més densos. Ell sabrà la història de les pedres, dels fets i dels personatges locals fins a la "mini" expressió. I amb tot s'embaladirà. Si pogués faria llibres que en parlessin, que ho desmenussessin. A cada casa, en cada retrat posaria llum perenne, com a "monuments nacionals". Ell té l'ànima tan minsa com escasos són els kilòmetres quadrats que abasta la demarcació del seu poble.

En poques paraules, creiem que és una malaltia greu, que demostra una palesa insuficiència cardíaca. Aquest home és "imatge i semblança de Déu" per equivocació.

Però hi ha un altre localisme tan greu, o pitjor, que l'anterior. És l'internacionalisme abstracte. Perquè professar amor a aquest "ideal local que no es palpa" també és una deformació produïda per l'home que va d'una banda a l'altra perquè està massa begut. A aquest home no li vingueu amb coses petites. Ell vol grans horitzons. És home de grans ambicions. No s'hi troba bé escoltant projectes que es circumscriuen a un àmbit reduït. Ell és home de grans empreses. No en portarà cap a terme. No hi patiu. Però en parlarà molt al redós d'una taula de cafè fent

rotllana amb uns quants desvagats. I això, tota la vida, "estudiant", comentant, criticant, preveient.

I té raó. Parar-se en un ideal local és morir, és abdicar, és dimitir de les funcions vitals d'humanisme. Però no s'adona que l'internacionalisme —així tal com el presentem nosaltres— és un localisme més. Perquè el món tot ell no és altra cosa que un petit barri als defores d'una gran ciutat, que és l'univers tot, que és tota l'eternitat. El llogaret, la vila, la ciutat podran ésser "un racó de món" (hi ha gent que no entèn que la Plaça de Catalunya, o el Paseo de la Cibeles, o Trafalgar Square o Piccadilly Circus també puguin ésser "racons" de món) però és que el món no és "un racó d'univers"?

Sí. Un i altre són localismes perniciosos. Sembla com si els homes, segons siguin moderats o avançats, conservadors o revolucionaris, es reparteixen aquest ideals. Un i altre són ideals retrògrades, cavernícoles, malgrat que siguin pomposament presentats i exhibits.

Hem d'estimar el lloc on veiérem la llum (la vila) i el lloc que ens dona la llum (el món) però no com a exclusius sinó com a complements d'aquella comunitat més general i més concreta que és la pàtria natural, que ens fa ésser el que som, com a homes i com a pobles, que ens fa venir d'uns homes i ésser pont cap a uns altres. Llavors és quan l'home s'aconsegueix i és digne de la seva talla i llavors podrà estimar, amb uns altres ulls, les pedres locals i els espais immensos, perquè uns i altres l'ajuden, els uns des de baix, els altres des de dalt, a ésser ell mateix i no un altre. Com ens ensenya el Magisteri de l'Església —catòlic vol dir internacional, encara que de vegades els catòlics ho demostrem tan poc— que ens apressa a estimar el món però passant per l'amor a les coses que ens donen consciència personal d'homes i consciència col·lectiva de pobles.

PUNTO DE VISTA

por JOSE BLANES

Voy a intentar esbozar un comentario —bajo mi modesto punto de vista— de tres obras literarias que han incidido en el campo bibliográfico montañoso y que no debieran faltar en la biblioteca de todo buen alpinista o excursionista.

Se trata de tres libros totalmente diferentes entre sí, tanto por su contenido, como por la forma de su temática, lo que hace harto difícil emitir una opinión al gusto de todos.

El primero de ellos, por orden de aparición, es la traducción del original francés, titulado "LA MONTAÑA", de Maurice Herzog. Este gran alpinista, vencedor del Annapurna, primer 8.000 conquistado por el hombre, ex-comisario para la Juventud y el Deporte de Francia y sublime enamorado de las montañas, nos ofrece un libro de tipo monumental, profusamente ilustrado, en el que ha tenido que recabar la colaboración de doce especialistas de temas relacionados con la montaña y que sólo con sus nombres ya avalan la calidad de la citada obra. La versión española, adaptada y revisada por Jorge Siler, montañero y aviador, nos incluye una buena parte de fotografías logradas por él, especialmente panorámicas aéreas.

Puede decirse sin temor a equivocarse que se trata de una enciclopedia integral de la ecuación hombre-montaña, en la que se describen los diversos pasos de la misma de una forma espiritual, física e histórica. Corre a cargo de Maurice Herzog, el primer capítulo, en el que con juicio certero y notable clarividencia nos ofrece un "Conocimiento de la montaña" visto como fenómeno social-ideológico. "Las montañas de los mitos y leyendas", en el siguiente capítulo, es el tema en que Samíes ha recopilado las innumerables historias legendarias que circulan por el mundo en torno a la montaña. Jean Couzy, Henry de Segogne y Jean Stoupy, nos muestran su extensa erudición en un

capítulo dedicado a la "Exploración de las montañas del mundo", que nos descubre bajo un prisma alpinístico, todas las cimas y cordilleras más importantes de la Tierra, muchas de ellas casi desconocidas. Una de las partes más interesantes desde el punto de vista técnico es la de "Geología de las Montañas", donde las tres partes de que consta: origen y formación de los relieves, fuerzas constructivas, y fuerzas destructivas, nos dan una idea general de la forma constitutiva de la montaña. Su autor es Hans Neltner. Otro capítulo muy interesante es el denominado "Geografía de las montañas" donde Paul Veyret ha hecho un exhaustivo estudio, de lo que estableciendo un simil teatral, sería el escenario y los actores, con su modo de desarrollarse en él, o sea las montañas y sus moradores. Robert Grandpierre nos ofrece un resumen escrupulosamente científico de las reacciones fisiológicas del organismo en el medio montañoso con la parte titulada "Adaptación del hombre a la montaña". Quizás para un montañero y excursionista sea la parte más importante la denominada "El hombre y la conquista de las montañas". Subdividida ésta en dos partes. La Historia del Alpinismo nos describe desde sus iniciadores hasta las grandes "primeras" ascensiones de todos los tiempos, sin olvidar un capítulo a la interesante faceta del esquí, íntimamente ligada al alpinismo invernal. La segunda parte está única y exclusivamente dedicada a la Técnica del Alpinismo, en donde con singular maestría, Jean Franco Expone didácticamente, todo lo que sea concerniente a escalada. Trata el último capítulo de la relación "La Montaña y el Arte". Como casi parece lógico, la parte más extensa de éste, está dedicada a la literatura y Bertrand Kempf con la colaboración de Jean Escarrá analizan desde tiempos anteriores al alpinismo hasta la época actual. También es Kempf quien

realiza un somero estudio del binomio música y montaña. La pintura de montaña es tratada por Pierre Courthion, con gran tacto y conocimiento de la misma. El séptimo arte —léase cine— hoy en día de tan avanzada técnica, es comentada por Jean-Jaques Lanquepin, con referencias a las películas que han marcado la pauta en la reducida cinematografía de montaña, y a sus esforzados precursores, Fanck, Trenker y después Ichac.

Lanquepin rubrica el libro con un corto pero documentado artículo sobre fotografía.

Así, poco hay que añadir a lo antedicho, la conclusión a que se llega es que, el libro, es el más completo, ameno e interesante que se ha editado en la actualidad de cara al montañismo.

Se dijo al principio de este artículo que los libros eran totalmente diferentes, más quizás sería conveniente hacer notar que la obra a comentar a continuación, que es "ESPERIT I TECNICA DE LA MUNTANYA", de Agustí Jolis y M.ª Antònia Simó de Jolis, llevan un cierto paralelismo en lo concerniente al carácter histórico y al aspecto técnico con el libro anterior, pero es lógico tratándose de temas similares. Dividido en cinco capítulos, podríamos reagruparlos en sólo dos; uno que hace referencia a la parte ideológico-espiritual e histórica, y otra, a la parte concerniente a las técnicas propiamente dichas. La opinión de los autores en lo que respecta a la primera parte, hace eco de esa fusión de excursionista y montañero, y que tanta diversidad de opiniones ha ocasionado, no obstante ha sido compaginado por ellos con indudable buen criterio, a pesar de que por ejemplo, en una de sus muchas apiniones, dicen que todos los excursionistas sienten una gran atracción por la Alta Montaña, cosa bastante discutible, ya que la actual realidad nos presenta a muchísimos de ellos como sencillos caminantes de senderos trillados o visitantes perennes de ermitas y santuarios, que cuando ven una cuerda de escalada se horrorizan, y que son la antítesis del espíritu de aventura que caracteriza al buen montañero.

La parte dedicada a la técnica y la

práctica, está cortada con el patrón de un manual de alpinismo, pero resumido inteligentemente y naturalmente puesto al día. Con esta obra en las manos, puede decirse que se poseen las claves principales para dedicarse con plenitud a la afición por la montaña, aunque bueno es recordar, que no por el mero hecho de leerla, se vaya a convertir cualquiera en un consumado alpinista, caso en que ya se han encontrado más de cuatro impulsivos jóvenes.

Sólo resta como rúbrica, felicitar al matrimonio Jolis, y sus colaboradores Faus, Carrete y Abella por este libro, que tan brillantemente conjugan técnica y humanismo con excelente sentido pedagógico.

Y vayamos finalmente a conocer la tercera y última de las obras propuestas. Se trata del discutido libro "LA BALADA DE LAS MONTAÑAS", de José M.ª Villalba Ezcay. Confieso que desde hace algunos años, leo con verdadero deleite, los diversos escritos de Villalba Ezcay, que han ido apareciendo en revistas como "Cordada", "Montaña" o "Vertex", predisponiéndome para apreciar la profunda inspiración literaria que adorna a dicho autor. Es un libro que se presta, una vez leído, a la reflexión, después al comentario y con su consecuencia inmediata: la polémica. Consta de cuatro partes: "Montañas de aquí y de allá", "Momentos estelares", "Cantos de cuerda y esperanza" y "Del Montserrat eterno". De los trece artículos que forman el primer grupo no se me ocurre por cuál decantar mis preferencias, si sobre aquellos cantos a la sublime belleza del Berguedá, o aquel ensayo terrorífico de ciencia-ficción de la "Balada de las montañas negras", enmarcada en el pavoroso espectro de la guerra. También merece un cálido elogio el epistolario dedicado a la juventud que bajo el nombre de "Cartas a un joven escalador", analiza a la generación actual y sus problemas frente a la montaña.

Y así se podría seguir, con artículos como "Elegía por los que se fueron", "Retablo montserratino" o "Pequeño ensayo sobre la presunción" y tantos otros, en los que se aúnan cosas tan dispares como poesía, guerra, música, escalada,

religiosidad, etc., en relatos anecdóticos y aleccionadores, que con verbo fácil de sentido metafórico, expresan el pensamiento del autor.

Quizás se podría objetar, que el estilo de narración queda algo desplazado para la actual época literaria, al adoptar un aire valleinclanesco, ahora bien, aún gusta este estilo ¡y mucho! Quizás por ello el autor se haya visto criticado por unos y ensalzado por otros. En el número 11 de la revista "Vertex", Ramon Majó, analiza profusa y extensivamente a la obra y al autor, y la crítica puede tacharse de extremadamente dura, no quiere decir esto, que algunos —no todos— de los conceptos filosóficos o puramente gramáticos que se emiten no sean verdaderamente ciertos, e incluso que estemos de acuerdo con ellos, pero aquel análisis mejor se presta a ser razonado en forma de diálogo que no escrito, porque si a este primer libro, propiamente de literatura montañera, se le apabulla públicamente

así, pocas ganas van a quedarle a Villalba Ezcay de editar otra obra.

No obstante otras críticas, han sido elogiosas en extremo, tales como las de Alexandre Marcet en el boletín del C. E. de Gracia o la de Carlos Albasa en el número 9 de "Vertex". La contrapartida ha sido dada por "Cordada", —editora del libro en cuestión— que en su último número, con una contestación fuera de tono y poco mesurada a la crítica de R. Majó, pero en fin, en esta revista ya estamos acostumbrados a cosas por el estilo.

Resumiendo, con sus pros y sus contras, si en mi mano estuviera calificar la obra de ese miembro del Honorable Ramo de la Cuerda, que es Villalba Ezcay, tendría un sobresaliente.

Vistas ya las tres obras, quisiera dejar bien sentado que lo expresado aquí es la opinión de un lector y no la de un crítico, y si no estás de acuerdo, amigo que lees estas mal hilvanadas líneas, a la lectura de los libros me remito.

SECCIO DE CULTURA

CURSET DE CATALA

Mes de gener: A partir del dia 18 hi hauran classes de català, amb comentaris de literatura, al centre de la Talaia. Seran els dissabtes de 4 a 5, per a nens i nenes de 7 a 14 anys. De 8 a 9, per als de 15 en amunt. Per inscripció aneu a la Talaia. El curs durarà fins a final de juny.

SORTEIG

En el sorteig corresponent al mes de Novembre ha estat premiat el soci Josep Elías i Juncosa amb el llibre "Canigó", autor, Jasint Verdager.

El soci premiat pot passar a recollir el llibre qualsevol dimarts o dijous de 8 a 10 del vespre; caduca als 60 dies del sorteig.

En cas de no ésser recollit, passarà a formar part de la nostra biblioteca.

BIBLIOTECA

Agraïm al soci Joan Virella i Bloda la donació d'un lot de llibres de diferents temes, amb un total de deu.

Estan a disposició de tots els socis.

En el proper circular, esmentarem la relació de llibres ingressats a la nostra biblioteca enguany, tant els comprats com els obsequiats.

CENTENARI FABRA

El dia 12 de Gener, diumenge, a les 5 de la tarda, tindrà lloc una conferència, al nostre local, organitzada per la Secció de Cultura i "Amics de la Sardana", sota el títol

"Evocació de Pompeu Fabra"

a càrrec del Sr. Josep Miracle, una de les personalitats més destacades dintre la nostra llengua.

NOTICIARI

NAIXEMENT

Han vist enjoiada la seva llar amb el naixement del tercer fill, una nena, els nostres socis, matrimoni Lozada-Espí. El seu nom: Núria.

Els nostres millors desitjos a tots.

FESTA DE CAP D'ANY

Com cada any tindrà lloc la "Festa de fi i cap d'any", esperem l'assistència de tots els associats.

FLORISTERIA

Las Camelias

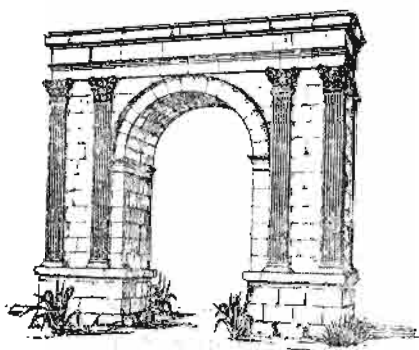
Caídos, 12 - Tel. 2931131
Villanueva y Geltrú

Una atención... flores

JOIERIA - RELLOTGERIA

SUIZA

Plaça del 18 de Juliol, 1 - Telèfon 293 00 89
VILANOVA I LA GELTRU

JOSEP CALVET

Marbreria Tarraco

Construccions en pedra, marbre i alabastre
Arquitectura - Escultura - Art religiós i funerari

Carrer Jardí, 18 - 20 - Telèfon 2930921 - Vilanova i la Geltrú

VILASECA

Imprenta - Libreria - Papeleria - Material de Oficina

Para sus obsequios de **NAVIDAD - REYES...** Extraordinaria especialidad en libro infantil y juvenil

Juegos educativos

Ultimas novedades en todos los artículos

RBLA. CAUDILLO, 41 - TEL. 2930391 - VILLANUEVA Y GELTRU

(Els articles reflexen només les opinions de llurs autors)

T. G. Vilaseca - Rbla. Caudillo, 41 - Villanueva y Geltrú - 1968